

Vláda naslouchá odborníkům i samosprávám. Zákon o podpoře v bydlení by mohl vzniknout už do dvou let

Tisková zpráva, 7. 6. 2022

Široká meziresortní koalice odborníků sdružená v iniciativě Za bydlení předala zástupcům vlády návrh zákona o podpoře v bydlení. Ten je z jejich pohledu nezbytné přijmout, aby bylo v České republice možné řešit problém bytové nouze a zhoršující se dostupnosti důstojného bydlení na systémové úrovni. Legislativu, která pomůže řešit prohlubující se krizi bydlení, se současná vláda zavázala připravit během prvních dvou let svého volebního období.

„Jsme rádi, že stávající vláda naslouchá odborníkům a bere současnou krizi bydlení vážně. Ceníme si i příslibu přizvání k pravidelné spolupráci na další přípravě odpovídající legislativy,“ říká Iva Kuchyňková z iniciativy Za bydlení. Ta sdružuje experty z nevládních neziskových organizací a akademické sféry, poskytovatele sociálních služeb i zástupce samospráv z obcí a krajů, kteří se otázkou prevence a řešení bytové nouze v Česku dlouhodobě věnují.

Podpora bydlení jako vládní priorita

Oficiální předání návrhu zákona do gesce Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva práce a sociálních věcí proběhlo 7. června v Senátu Parlamentu ČR. *„Prosadit pomoc těm nejpotřebnějším není nikdy jednoduché, tím méně v době, kdy se mluví o krácení výdajů na veřejné služby. Proto mě těší, že současná vláda chce problém bydlení řešit systémově a že jsem mohla toto setkání zprostředkovat,“* říká senátorka Šárka Jelínková, která kulatý stůl v Senátu zaštitila.

„V programovém prohlášení Vlády máme podporu bydlení jako jednu z hlavních priorit vzhledem k závažné krizi, ve které se dostupnost bydlení pro běžné občany nachází,“ říká místopředseda vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš. *„U kulatého stolu jsem představil základní koncepci zákona o dostupném bydlení, na kterém intenzivně pracujeme. Zákon nabídne obcím soubor volitelných nástrojů, které umožní řešit situaci obyvatel v souladu s jejich potřebami,“* vysvětluje Bartoš, který chce při přípravě vycházet z domácích i zahraničních příkladů dobré praxe.

Složitá situace vyžaduje komplexní řešení

„Řešení, které iniciativa Za bydlení prosazuje, není řešením od stolu. Stavíme na ověřených opatřeních a inovacích, které se obcím i státu již v praxi osvědčily,“ říká k tomu Iva Kuchyňková. Návrh zákona, na němž se podílela široká koalice lidí z praxe od představitelů obcí a státní správy až po sociální pracovníky, se soustředí na širokou paletu nástrojů pro lidi čelící bytové nouzi i ty, kteří jim pomáhají. Mezi pilíře navrhovaného zákona tak patří nejen síť kontaktních míst podpory bydlení v českých obcích, ale například také systém garancí pro pronajímatele.

„Chceme zpřístupnit bydlení především mladým rodinám, ale samozřejmě nejen jim. Připravujeme úpravu stavebního zákona, jejímž cílem je hlavně urychlení stavebního řízení. Současný stav je neudržitelný. Nabídneme ale postupně i další opatření, která podpoří výstavbu,“ zdůrazňuje ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka (KDU-ČSL). *„Dlouhodobým problémem je také nedostatek pracovních sil ve stavebnictví, situaci komplikují i nynější extrémní výkyvy cen. Doba je tedy opravdu turbulentní. Určitě se ale jako vláda budeme snažit, abychom všichni tuto složitou situaci zvládli,“* dodává Jurečka a připomíná, že se v současné době uskutečňují rovněž projekty na podporu bydlení, které jsou financované z Evropského sociálního fondu, například [Housing first](#).

„Mnohé z příkladů dobré praxe se už pilotují v obcích – od poradenství v kontaktních místech pro bydlení, přes podporu bydlení v soukromém sektoru za využití garance pro majitele bytů, až po samotnou výstavbu dostupných a sociálních obecních bytů,“ vyjmenovává místopředseda vlády Ivan Bartoš. *„Zákon bude zároveň řešit dostupnost dalších služeb na podporu nájemníků a provazbu s dávkovým systémem a jeho zefektivnění pro prevenci ztráty bydlení. A to na základě cenových map, jednorázové dávky na udržení bydlení a podobně,“* dodává.

Problémy s bydlením trápí až desetinu lidí v Česku

Na legislativu, která by zefektivnila systém podpory bydlení, čeká Česká republika už 15 let. Ačkoli se k vytvoření zákona o dostupném bydlení zavázaly například vlády Mirka Topolánka, Bohuslava Sobotky či Andreje Babiše, k žádným legislativním úpravám dodnes nedošlo. Za tu dobu se významně navýšil jak počet domácností s nárokem na příspěvek na bydlení, tak počet lidí pobírající doplatky na bydlení na ubytovnách. Podle [Zprávy o vyloučení z bydlení](#), kterou minulý rok připravila iniciativa Za bydlení, čelí problémům s bydlením zhruba každý desátý obyvatel Česka, v nejzávažnějších formách bytové nouze pak přebývá okolo 100 tisíc lidí. Dá se přitom očekávat, že se počet ohrožených domácností bude v souvislosti s energetickou krizí a rostoucí inflací nadále zvyšovat.

Pavel Šotola, člen Rady Pardubického kraje zodpovědný za sociální péči a neziskový sektor, k potřebě přijmout odpovídající legislativu říká: *„I v dnešní době je stále mnoho dětí, které vyrůstají bez rodičů v dětských domovech nebo pěstounské péči, a to z důvodu nedostupného nebo nevyhovujícího bydlení. To je potřeba systémově změnit tak, aby všechny děti mohly vyrůstat v důstojných a bezpečných životních podmínkách.“*

Větší podpora státu obcím

Představitelé českých obcí dlouhodobě zdůrazňují, že klíčovými prvky pro řešení bytové nouze jsou vyšší podpora při zřizování sociálních bytů, systematické financování sociální práce, větší investice do bytového fondu i nový zákonný rámec. *„Zákon by měl obcím především pomoci překlenout rozpor mezi dvěma existujícími protichůdnými principy – obcí pečující, která má zájem řešit vážný sociální problém a starat se o lidi v bytové nouzi na svém území, a řádným hospodářem, který nemůže se svým majetkem (byty) nakládat nehospodárně. Systémové*

financování garancí i podpor po zabydlení, tedy přímo ze státního rozpočtu a nikoli prostřednictvím projektů, jsou správnými nástroji,“ přibližuje nejdůležitější přínosy návrhu zákona Ivan Langr, náměstek primátora Liberce pro kulturu, školství, sociální věci a cestovní ruch.

Nový zákon řešící krizi bydlení by mohl vejít v platnost zhruba do dvou let. „*Věříme, že stávající vláda vezme svou programovou prioritu prosadit zákon o podpoře v bydlení vážně a zároveň že bude v rámci přípravy a schvalování zákona i nadále brát v potaz podněty zástupců odborníků, samospráv i občanské společnosti,*“ uzavírá za iniciativu Za bydlení Iva Kuchyňková.

[Iniciativa Za bydlení](#) spojuje jednotlivce i organizace z nevládního, akademického i veřejného sektoru. Už od minulého volebního období se snaží vyvolat a vést konstruktivní veřejnou a politickou debatu o problému bytové nouze a zhoršující se dostupnosti důstojného bydlení v Česku. Jejím hlavním cílem je prosadit fungující institucionální a legislativní model, který zabrání propadu lidí na ulici či do sítě obchodníků s chudobou.

Kontaktní osoby za iniciativu Za bydlení:

Jan Klusáček

Koordinátor analýz

jan.klusacek@socialnibydeni.org

+420 775 002 696

Iva Kuchyňková

Advocacy officer

iva.kuchynkova@charita.cz

+420 603 280 738

Jiří Krejčík

Koordinátor pro média

jiri.krejcik@socialnibydeni.org

+420 774 509 340